

AJÁNLÁSOK

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2010. április 28.)

az „Egészséges étrend az egészséges életért” című közös kutatási programozási kezdeményezésről

(2010/250/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 181. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

az étrend egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatos kutatás összehangolását, jelentős mértékben hozzájárulhat az étrenddel összefüggő megbetegedések megelőzésére irányuló, teljes egészében működőképes európai kutatási térség létrehozásához, illetve az e területen folytatott kutatások kapcsán Európa vezető szerepének és versenyképességének megerősítéséhez.

- (1) A polgárok egészsége elengedhetetlen feltétele az Unió növekedésének és prosperálásának.
- (2) Az utóbbi három évtizedben az Unió lakosságát tekintve – különösen a gyermekek körében – drámai mértékben nőtt a túlsúlyosak és az elhízottak száma.
- (3) Az unió lakosságát egyre inkább a szegényes étrend és a fizikai aktivitás hiánya jellemzi.
- (4) Egyre növekszik számos krónikus kórkép, úgymint a szív- és érrendszeri megbetegedések, a magas vérnyomás, a 2-es típusú cukorbetegség, a stroke, bizonyos rákos megbetegedések, az izom- és vázrendszeri rendellenességek, sőt különféle mentális betegségek elterjedtsége is.
- (5) Ha kiküszöbölhetőek lennének egyes gyakori, életmódhoz köthető – pl. az étrenddel kapcsolatos – kockázati tényezők, akkor a szívbetegség, a stroke és a 2-es típusú cukorbetegség eseteinek kb. 80 %-a, illetve a rákos megbetegedések 40 %-a elkerülhető lenne.
- (6) A Versenyképességi Tanács 2009. december 3-i ülésén elismerte, hogy az „Egészség, élelmiszerek és a megelőzés étrenddel összefüggő megbetegedések esetében” (illetve későbbi címén az „Egészséges étrend az egészséges életért”) olyan terület, ahol a közös programozás jelentős hozzáadott értéket teremthet a kutatás területén folytatott jelenlegi, széttagolt tagállami erőfeszítésekhez képest. Ezért következtetéseket fogadott el, amelyekben elismerte, hogy a témát illetően közös programozási kezdeményezést kell indítani, majd felkérte a Bizottságot arra, hogy vegyen részt ennek elkészítésében. A Tanács megerősítette továbbá, hogy a közös programozás folyamatát a tagállamok irányítják, a Bizottság pedig előmozdítóként vesz benne részt.
- (7) Az élelmiszerekre és az egészségre irányuló kutatás területén a közös programozás ösztönözheti az életmód és
- (8) A tagállamok által az élelmiszerek és az egészség területén tett közös erőfeszítések hatékonyságának biztosítása érdekében a tagállamoknak az étrenddel összefüggő megbetegedések megelőzésére vonatkozó közös megközelítésen alapuló stratégiai kutatási menetrendet kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk.
- (9) A közös fellépések eredményes irányításának biztosítása érdekében a tagállamoknak közös irányítási struktúrát kell létrehozniuk, amelyet felhatalmaznak az együttműködésre és a koordinációra vonatkozó közös feltételek, szabályok és eljárások megállapítására, valamint a stratégiai kutatási menetrend végrehajtásának nyomon követésére.
- (10) Az ebben az ajánlásban megállapított célok megvalósítása érdekében a tagállamoknak együtt kell működniük a Bizottsággal olyan lehetséges bizottsági kezdeményezések azonosításában, amelyek segítséget nyújthatnak a tagállamoknak a stratégiai kutatási menetrend kidolgozásában és végrehajtásában.
- (11) Annak érdekében, hogy a Bizottság jelentést tudjon tenni az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, a tagállamoknak rendszeresen jelentést kell tenniük a Bizottságnak a közös programozási kezdeményezéssel kapcsolatosan elért eredményekről,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy dolgozzanak ki közös elképzelést arra vonatkozóan, hogy az uniós szintű kutatás területén folytatott együttműködés és koordináció hogyan segíthet az étrenddel összefüggő megbetegedések megelőzésének javításában.

2. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy dolgozzanak ki stratégiai kutatási menetrendet, amely rögzíti a közép- és hosszú távú kutatási célokat és szükségleteket az étrenddel összefüggő megbetegedések megelőzése terén. A stratégiai kutatási menetrendnek célszerű tartalmaznia egy olyan végrehajtási tervet, amely megállapítja a prioritásokat és a határidőket, és pontosan meghatározza a stratégiai kutatási menetrend végrehajtásához szükséges fellépéseket, eszközöket és forrásokat.
3. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy a stratégiai kutatási menetrendbe és a végrehajtási tervbe építsék be a következő intézkedéseket:
 - a) a vonatkozó nemzeti programokkal és kutatási tevékenységekkel kapcsolatos információk meghatározása és megosztása;
 - b) azon területek vagy kutatási tevékenységek meghatározása, amelyek esetében az összehangolás, a közös ajánlati felhívások vagy pedig az erőforrások összevonása előnyösek lehetnek;
 - c) az információk, az erőforrások, a bevált gyakorlatok, a módszerek és az iránymutatások megosztása, különösen nagyobb kohorszok meghatározásakor és klinikai vizsgálatok esetében;
 - d) a b) pontban említett területeken folytatandó közös kutatás eljárásainak, köztük a minőségi követelményeknek a meghatározása;
 - e) adott esetben a meglévő kutatási infrastruktúrák megosztása vagy új eszközöknek – pl. összehangolt adatbankoknak, biobankoknak vagy emberekre vonatkozó extrapolált adatok modelljeinek – a kialakítása;
 - f) a tudás, az innováció és az interdiszciplináris módszertani megközelítések exportálása és terjesztése, valamint a kutatási eredmények hatékony felhasználásának biztosítása Európa versenyképességének fokozása és a politikák szakszerűbb kialakítása jegyében;
- g) szorosabb együttműködés ösztönzése és támogatása az állami és a magánszektor között, továbbá nyílt innováció az egyes magánszektorbeli ágazatok között;
- h) hálózatok létrehozása a fogyasztási szokásokat és a táplálkozást vizsgáló tudományos kutatásra, valamint az élelmiszer-feldolgozási technológiák vizsgálatára szakosodott központok között.
4. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy hozzanak létre az étrenddel összefüggő megbetegedések megelőzésének területén közös irányítási struktúrát, amelynek feladata az együttműködésre és a koordinációra vonatkozó közös feltételek, szabályok és eljárások megállapítása, valamint a stratégiai kutatási menetrend végrehajtásának nyomon követése.
5. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy hajtsák végre közösen a stratégiai kutatási menetrendet, többek között nemzeti kutatási programjaik vagy más nemzeti kutatási tevékenységek útján.
6. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy működjenek együtt a Bizottsággal olyan lehetséges bizottsági kezdeményezések feltérképezése érdekében, amelyek segítséget nyújthatnak a tagállamoknak a stratégiai kutatási menetrend kidolgozásában és végrehajtásában, továbbá a közös programoknak az e területet érintő egyéb uniós kezdeményezésekkel való összehangolásában.
7. A tagállamokat ezen ajánlás arra ösztönzi, hogy rendszeresen tegyenek jelentést a Bizottságnak a közös programozási kezdeményezéssel kapcsolatosan elért eredményekről.

Kelt Brüsszelben, 2010. április 28-án.

a Bizottság részéről
Máire GEOGHEGAN-QUINN
a Bizottság tagja